PÄIVÄSTÄ TOISEEN

LARI LIEVONEN

Puusta Pentti Hyttinen innostuu puhumaan. Sitä kannattaa lisätä rakennusmateriaalien kirjoon esimerkiksi niin, että uusissa kerrostaloissa viidennes olisi esteettisesti kaunista puuta.

”Strategioita on jo riittävästi”

”Biotalouden strategioita, ohjelmia, suunnitelmia ja työryhmiä on Suomessa jo aivan tarpeeksi. Mielestäni on aika panna asioita konkreettisesti toimeksi.”

Pentti Hyttinen alkaa luetella hengästyttävää listaa Pohjois-Karjalan biotalousuutisista: Fortumin pyrolyysiöljy, Enocellin liukosellu ja Vapon pellettitehdas Ilomantsissa. Iivari Monosen pylväsyritys vahvistuu Britanniassa, John Deere rakentaa yrityspuistoa alihankkijoilleen, Biokymppi tuottaa sähköä Oulun energialle ja niin edelleen.

Hänestä on paljon tärkeämpää, että tehdään alkuun vaikka pienemmällä volyymilla, kunhan tehdään.

”Tarvitaan sekä suuria että pieniä investointeja. Siis sekä–että eikä joko–tai.”

Hyttinen sanoo, että pelkkiin puukerrostaloihin pyrkimisen sijaan pitäisi pohtia vaihtoehtoa, että jokaiseen kerrostaloon käytettäisiin keskimäärin 20 prosenttia puuta.

”Puun käytön kannalta lopputulos on sama, mutta tavoite monin verroin realistisempi.”

Hän muistuttaa, että Pohjois-Karjalassa biotalous tahkoaa noin 1,7 miljardin euron vuotuista liikevaihtoa, työpaikkoja arvioidaan olevan jo jopa 6 000.

LIISA YLI-KETOLA

Moni työssäkäyvä tarvitsee ruoka-apua

Vaikea taloudellinen tilanne on ajanut uusia avunhakijoita seurakuntien EU-elintarviketuen pariin, kertoo Kirkon tiedotuskeskus.

Osa-aikatyötä tekevien, yksinhuoltajien ja pientä eläkettä saavien määrä elintarviketuen asiakkaissa on kasvanut jatkuvasti. Elintarvikkeet jaetaan avunsaajille paikallisten seurakuntien kautta joko ruokakasseina tai tarjottuina aterioina.

Tänä vuonna seurakunnissa on elintarvikkeiden jakelupaikkoja jo kolmisen sataa eri puolilla Suomea. Jaettavat tuotteet ovat hyvin säilyviä peruselintarvikkeita.

Tuotteita on myönnetty kuluvan loka–marraskuun jakeluun reilut 300 000 kiloa, mikä on hieman alle puolet seurakuntien hakemasta määrästä.

Elintarviketuki on välttämätön apu suurelle joukolle suomalaisia. Erityisesti suurissa kaupungeissa ongelmia aiheuttavat kohtuuttomiksi kasvaneet asumiskustannukset.

Perusturvan varassa toimeentulo onnistuu vain silloin, kun arjessa ei tule vastaan mitään yllättäviä menoja, kertoo Kirkon tiedotuskeskus.

MAIKKI KULMALA

Millenium-kunnianosoitus big datan osaajille

Tekniikan Akatemia TAF on palkinnut Millenium-kunnianosoituksella Suomessa vaikuttavia big datan osaajia.

Kunnianosoitukset myönnettiin torstaina tiedonhallintaratkaisuihin keskittyneelle M-Files Oy:lle sekä Aalto-yliopiston fysiikan professori **Sebastiaan van Dijkenille**.

TAF jakaa kunnianosoituksen vuorovuosin varsinaisen Millenium-palkinnon kanssa.

Kunnianosoitus myönnetään Suomessa toimiville osaajille, joiden työ liittyy edellisen Millennium-teknologiapalkinnon voittajien tutkimusalaan.

Vuoden 2014 teknologia palkinnon sai professori **Stuart Parkin** tiedon tallennustiheyden moninkertaistamisesta, mikä osaltaan mahdollisti big datan synnyn.

”Nyt luovutettavilla Millennium-kunnianosoituksilla TAF haluaa nostaa esiin Suomessa tehtävää uraauurtavaa työtä edellisen Millennium-palkinnon voittajan sovellusalueella”, toteaa palkintolautakunnan puheenjohtaja ja TAF:n toimitusjohtaja **Juha Ylä-Jääski**.

Tämänvuotiset kunnianosoitukset myös korostavat Suomessa tehtävän tutkimus- ja innovaatiotyön kansainvälistymistä. Suomessa jo pitkään työskennelleellä professori van Dijkenillä on kansainvälinen tutkijatausta, ja suomalaislähtöinen M-Files Oy on puolestaan globaalisti toimiva kasvuyritys.

M-Filesin perustaja ja teknologiajohtaja **Antti Nivala** sekä toimitusjohtaja **Miika Mäkitalo** haluavat, että asiakas löytää oikean tiedon silmänräpäyksessä.

Viime vuosina voimakkaaseen kansainväliseen kasvuun loikanneen tamperelaisen M-Filesin tiedonhallintaratkaisu perustuu metatietojen hyödyntämiseen, jolloin tieto luokitellaan sisällön perusteella.

”M-Files tekee saman tallennettavalle tiedolle kuin iPhone teki musiikin kuuntelulle”, vertaa M-Filesin toimitusjohtaja Miika Mäkitalo.

Yhtiön liikevaihto on yli kolminkertaistunut neljässä vuodessa lähes 22 miljoonaan euroon.

Samaan aikaan työntekijöiden määrä on kasvanut viidestäkymmenestä lähes kolmeensataan. Heistä yli 200 työskentelee Suomessa.

Sebastiaan van Dijken työskentelee Aalto-yliopistossa professorina. Hän on työskennellyt magnetismin ja spintroniikan tutkimuksen parissa vuodesta 2000.

Van Dijken tunnetaan muun muassa tutkijana, joka on kehittänyt materiaaleja, joiden magneettisia ominaisuuksia voidaan muokata käyttämällä sähkökenttiä. Tätä voidaan hyödyntää esimerkiksi nopeiden ja energiatehokkaiden muistipiirien kehittämisessä.

MT

Yhteiskuntaopin syventävät tuli tehtyä

Maakuntahallituksen aloitteesta tehtävänsä jättänyt Pohjois-Karjalan maakuntajohtaja harmittelee vain sitä, että työ hänelle tärkeän biotalouden parissa jäi kesken.

JOENSUU (MT)

Mikään nuoruusvuosien unelma-ammatti ei maakuntajohtajuus ollut 53-vuotiaalle **Pentti Hyttiselle**.

Maakuntajohtajuus oli hänelle palveluammatti, jossa yhteiskuntaopin syvällinen opintojakso tuli 14 vuodessa suoritettua.

”Kaikkiin töihini on liittynyt kysymys, onko niitä vai ei”, Hyttinen toteaa, kun muistelemme hänen taustaansa Pohjois-Karjalan metsäkeskuksen johtajana.

Sitä paikkaa ei enää ole.

Sama kysymys leijui yllä projektitöissä Päättäjien metsäakatemiassa tai Euroopan metsäinstituutissa, joita Hyttinen teki nuorena metsätohtorina.

Joka kerta valtionhallinnon uudistusten yhteydessä on viritetty kysymys, onko Pohjois-Karjala oma maakuntansa, tarvitaanko maakuntajohtajaa.

Yhden ihmisen tunnit tehtynä

Kuntien edunvalvontaelin Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on kuitenkin vuosien varrella onnistunut hankkimaan runsaasti ulkopuolista projektirahaa, säästänyt puskuria pahan päivän varalle ja työllistänyt parhaillaan 45 asiantuntijaa.

”Omaa eroprosessiani en aio jäädä vatvomaan. En aio katkeroitua, vaikka monta kummallista kysymystä jäi ilmaan. Työilmapiiriin liittynyt raportti tuli aluehallintovirastosta vasta, kun eroni oli jo loppuun käsitelty. Lausunnosta kävi ilmi, ettei minua oltu edes kuultu, saati, että tietäisin, mihin tapauksiin väitetty huono käytökseni liittyy.”

Eron taustalla ollut ”rikosnimike naljailu” saa jo hymyn leviämään kasvoille.

Hyttinen tuumii rauhalliseen tapaansa tehneensä työtunneissa ainakin yhden ihmisen työt.

Niin täysillä hän heittäytyi maakuntaa puolustamaan, oli sitten kyse komponenttitehdas Perloksen lähdöstä vuonna 2007 tai Prikaatin lakkauttamisesta 2013.

Henkilökohtaista heittäytymistä

”Ehkä joitakin asioita tuli otettua jopa liian henkilökohtaisesti. Perlos-uutisen jälkeen olin jo parin päivän päästä Brysselissä anomassa EU:n globalisaatiorahaa, jota saimmekin kaksi miljoonaa euroa”, Hyttinen kertaa.

Vaikka tappioita maakunnalle on tullut, niistä on seurannut pieniä voittoja.

Nyt Perloksen tiloissa tehdään menestyksekkäästi muun muassa insuliinikyniä. Muuttovoittoakin on Pohjois-Karjalaan saatu jo kuuden viime vuoden ajan.

”Ihmiset kyselevät, aionko nyt matkustella, kun aikaa olisi. Olen sanonut, että aamukoneet ja lentojen odottelut ovat tulleet liiankin tutuiksi. Nyt en matkustele, vaan mieluummin heilun raivaussahan kanssa metsätöissä.”

Jokaiseen päiväänsä Hyttinen ajoittaa hetken uimiselle, läheisten ihmisten ja lukemisten lisäksi. Hänen kotinsa sijaitsee järven rannalla Liperissä.

Pohjois-Karjalasta hän on ostanut pikkuhiljaa metsää vapaa-ajan urakoikseen, metsänhoitaja kun on ammatiltaan.

Tosin sekään ei ollut nuoruuden unelma.

”Ensin minusta piti tulla kirjailija. Lukiossa varmistui, että haluan lääkäriksi”, kymmenlapsisen juukalaisperheen nuorimmaisena kasvanut Hyttinen paljastaa.

Tulevaisuus täysin avoinna

Lääketieteellisestä tiedekunnasta Hyttinen jäi ensi yrittämällä puolen pisteen päähän ja lähti Lappeenrannan teknilliseen korkeakouluun ydinvoimatekniikkaa lukemaan. Nuoruuden rakkauden perässä hän kuitenkin muutti jo seuraavana vuonna Joensuuhun opiskelemaan metsätieteitä.

Metsä on vienyt miestä mielenkiintoisiin tehtäviin ja noussut viime aikoina valtakunnan politiikassakin keskiöön.

”Metsätoimipisteistä maakunnat on laitettu kilpailemaan keskenään sillä seurauksella, ettei kukaan ole saanut mitään”, Hyttinen napauttaa torsoksi jäänyttä valtion alueellistamispolitiikkaa.

Tulevaisuus on Hyttisellä täysin auki. Yksi on kuitenkin varmaa: politiikkaan hän ei tahtoisi sotkeutua, vaikka kyselijöitä on vuosien varrella riittänyt.

LIISA YLI-KETOLA

”Maakuntaliitossa toivotaan työrauhaa”

Pohjois-Karjalan maakuntahallituksen puheenjohtaja **Hanna Huttunen** (kesk.) kuvaa maakuntajohtaja **Pentti Hyttisen** eroprosessia kaikille osapuolille raskaaksi.

Hän sanoo, että johtajasopimuksen käyttöönottoa tarjottiin Hyttiselle pariin kertaan ennen asian tuomista maakuntavaltuuston asialistalle. Huttusen mukaan asiasta päästiin hänen kanssaan yhteisymmärrykseen ennen kuin se eteni valtuustokäsittelyyn.

Johtajasopimukseen sisältyy vuoden palkan maksaminen Hyttiselle kertakorvauksena vuodenvaihteessa.

”Erossa kyse on laajemmasta asiasta kuin kahdesta aluehallintovirastoon tehdystä kantelusta. Niistä toinen raukesi ja toisen käsittely on vielä aluehallintovirastossa kesken. Meille maakuntahallituksen jäsenille syntyi sekä ulkopuolisen työyhteisökehittäjän tekemän tutkimuksen että juristin avulla itse tekemiemme perusteellisten selvitysten pohjalta kuva, että tilanne ei voinut jatkua entisellään. Luottamus maakuntajohtajaan oli mennyt”, Huttunen kuvaa.

Huttunen harmittelee, että kaikki asiaan liittyvä julkinen pyörittely repii maakuntaliiton työntekijöitä ja hän toivoo nyt työrauhaa.

”Maakuntien edunvalvonnassa eletään nyt haasteellisia aikoja. Uusi maakuntajohtaja valitaan kuitenkin vasta kesäkuun maakuntavaltuustossa”, Huttunen sanoo.

LIISA YLI-KETOLA

Hoivaajat tarvitsevat tukea

Suomessa liki kolmannes työssäkäyvistä hoivaa apua tarvitsevaa omaista tai läheistä tämän korkean iän, sairauden tai vamman vuoksi.

Hoivavastuu on jopa 700 000 työssäkäyvän arkea. Etenkin keski-ikäiset naiset tasapainottelevat työn ja hoivan ristiaallokossa.

Epävirallisen hoivan ja työssäkäynnin yhteensovittamisesta on tullut alati kasvava yhteiskunnallinen haaste.

”Hoivaajien työssä jaksamista ja jatkamista tukevat joustavat työkäytännöt ja myötätuntoinen ilmapiiri työpaikoilla, mikä hyödyttää myös työurien pidentämisen tavoitteita”, tutkimusjohtaja **Kaisa Kauppinen** sanoo.

Hän perustaa näkemyksensä tuoreeseen tutkimukseen, joka selvitti läheis- ja omaishoivan sekä työssäkäynnin yhdistämistä.

Tutkimustulosten pohjalta luotiin hoivaystävällisen työpaikan tietokortti.

”Yhteisiä käytäntöjä on hyvä kirjata esimerkiksi työsuojelutai tasa-arvo-ohjelmaan. Niitä on myös hyvä päivittää tarvittaessa”, Kauppinen sanoo.

MAIKKI KULMALA

KIRJA

Venäjän kriittinen ääni

Artemi Troitski (s. 1955) oli kapinallinen jo Neuvostoliiton aikana ja on sitä edelleen. 1980-luvun lopulla hän tuli tunnetuksi erityisesti venäläisen rockmusiikin puolustajana ja tuntijana.

NL:n hajottua 1990-luvulla mies ehti muiden toimiensa ohella jopa perustaa Venäjän Playboyn.

Vladimir Putinin valtakaudella Troitski edustaa Venäjän hajanaisen opposition ääntä, vaikka hän ei oikeastaan ole edes poliitikko.

Venäjän suuruuden aikaan haikailevan patriotismin aikana liberaalista Troitskista on sellainen silti väkisinkin tullut.

Punk-henkinen arvojen kyseenalaistaminen ei yksinkertaisesti sovi nyky-Venäjällä ajan henkeen, jossa entistä vahvempi voimatekijä on ortodoksinen kirkko. Se on kytkeytynyt tiukasti valtion konservatiiviseen politiikkaan.

Näkyvät oppositiohahmot **Anna Politkovskaja** ja **Boris Nemtsov** kuolivat salamurhaajan luoteihin.

Surmien tekijöistä ei ole edelleenkään täyttä varmuutta. Selvää on kuitenkin, että Venäjällä on vaikea olla kriitikko astumatta vaikutusvaltaisten tahojen varpaille, kuten sekä Politkovskaja että Nemtsov tekivät.

Minun annetaan puhua

”Olen tässä, koska en ole tutkiva journalisti vaan ainoastaan populaarimusiikin tutkija. Minun annetaan puhua”, totesi Troitski kirjansa julkistamistilaisuudessa lokakuussa Helsingissä.

Vaikka Troitski on saanut Venäjällä esiintyä radio-ohjelmissa ja kirjoittaa, on taiteilijoiden liikkumatila kiristyneessä ilmapiirissä koko ajan kaventunut.

Tästä johtuen Troitski muutti vuosi sitten Tallinnaan.

”Virossa voin kirjoittaa mitä haluan ilman, että FSB seuraa jokaista liikettäni”, Troitski sanaili. Hän myös korosti, että ei vihaa Venäjää.

”Venäjää on helpompi rakastaa, kun asuu maan rajojen ulkopuolella.”

Troitskin mukaan näin ajattelee moni muukin venäläinen älymystön edustaja, joka on lähtenyt maasta.

Artemi Troitskin uutuusteos Venäläinen Karmageddon koostuu kirjailijan tekemistä kuunnelmista liberaalille Moskovan ääni -radiokanavalle, blogiteksteistä ja seminaariluonnoksista.

> Venäjää on helpompi rakastaa, kun asuu maan rajojen ulkopuolella.
>
> ARTEMI TROITSKI

Troitskille ominaisen satiirisen teoksen lukeminen saattaakin olla hankalaa, mikäli ei ole seurannut tiiviisti Venäjän tapahtumia viime vuosina.

Vallanpitäjien arvostelun ohella kirjailija esimerkiksi puolustaa useaan otteeseen kohuttua Pussy Riot -ryhmää ja tuomitsee Kaukasuksen ääri-islamistien tekemät terroriteot Venäjälle. Pienemmätkin tapahtumat pääsevät toki esille, autokolareista oligarkkien talouskupruihin.

Tyylilleen uskollisesti Artemi Troitski otti kirjansa julkistamistilaisuuden virallisen osuuden jälkeen ohjat käsiinsä tiskijukkana.

DJ-keikan aikana kuultiin rehevä kattaus lähinnä 1980-90-luvun venäläistä popmusiikkia.

Tilaisuuden musiikillinen anti ei rajoittunut levymusiikkiin. Kulttuuri-ilta huipentui venäläisen Televizor-yhtyeen johtohahmon **Mihail Borzykinin** soolokeikkaan. Hän esitti tuliset terveisensä esimerkiksi Ukrainan sotaa vastaan.

RIKU-MATTI AKKANEN

Artemi Troitski: Venäläinen Karmageddon (toim., suom. Anton Nikkilä). 219 sivua. Into Kustannus.

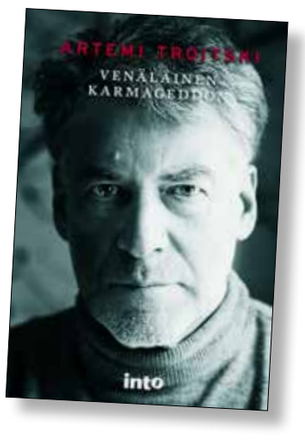

RIKU-MATTI AKKANEN

Artemi Troitski kirjansa julkistamistilaisuudessa ravintola Dubrovnikissa Helsingissä.